

Baccha elongata Vliegende speld

MR

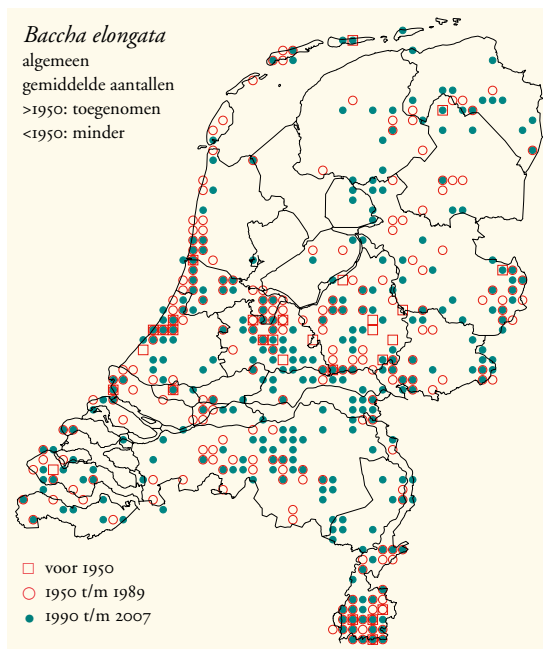
Vleugels meestal helder. Exemplaren met verdonkerde vleugels en een glimmend voorhoofd worden door sommigen tot *B. obscuripennis* gerekend (zie genustekst). Lengte 7-11 mm.

Verspreiding en vliegtijd

Holarctisch. Van West-Europa via Oost-Siberië tot in Noord-Amerika. Heel Europa.

In heel Nederland algemeen, hoewel minder in het kustgebied. Sinds 1950 is de soort algemener geworden.

Twee generaties.

Ecologie

Niet te droge loofbossen en struikvegetaties met goed ontwikkelde ondergroei. Ook in parken en tuinen.

De vliegen houden zich bij voorkeur in de schaduw van bomen en struiken op, waar ze langzaam tussen takken en lage vegetatie vliegen. Ook territoriumgedrag (zweven) van het mannetje vindt vaak in de schaduw plaats. *Baccha elongata* bezoekt vooral witte bloemen (ook op zonnige plekken).

De larven (hoofdstuk 4, fig. 8) leven op diverse lage kruiden en struiken op beschaduwde plaatsen, waar ze zich voeden met bladluizen. Ze zijn onder andere gevonden op braam, biggenkruid, centaurie, monnikskap, roos, springzaad en spiesmelde (ACHTERKAMP 1999, DIXON 1960, DUŠEK & LÁSKA 1960, GOELDLIN DE TIEFENAU 1974, LÁSKA & STARÝ 1980, ROTHERAY 1993, pers. obs. W. van Steenis).

Bij kweekproeven bleek de duur van ei-, larve- en popstadium achtereenvolgens drie, twaalf en twaalf dagen te bedragen (ACHTERKAMP 1999, GOELDLIN DE TIEFENAU 1974). De larven brengen de winter door als volgroeide larve (DUŠEK & LÁSKA 1960).

Summary – Fairly common. Less common before 1950, increased since. Deciduous forests, parks and gardens with well-developed shrub and herb layers.

Blera Roodkapjes

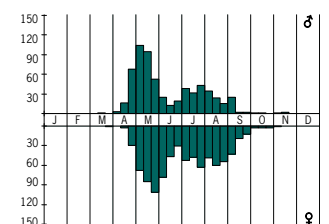
MR

Middelgrote, breed gebouwde vliegen (10-12 mm). Voorhoofd steekt vrij ver naar voren uit.

Taxonomie en determinatie

De Nederlandse soort kan met alle gangbare Noordwest-Europese determinatiewerken op naam gebracht worden. De andere Europese soorten zijn te determineren met een

Vrouwetje *Baccha elongata*
op blad van springzaad.

Baccha elongata

combinatie van Van der Goot (1981a) en Petterson & Bartsch (2001).

Verspreiding

Holarctisch genus met 25 soorten, waarvan er negen uit het palearctische gebied bekend zijn (BARKALOV & MUTIN 1991). In Europa drie soorten, in Nederland een. De andere twee Europese soorten zijn bekend uit Noord-Zweden en Rusland (VAN DER GOOT 1981A, PETTERSON & BARTSCH 2001).

Ecologie

Zie soorttekst.

Blera fallax mannetje.

Blera fallax Roodkapje

MR

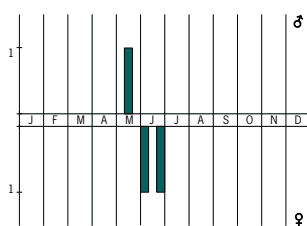
Herkenbaar aan opvallende rode achterlijfspunt en geel gezicht. Rood op achterlijf begint bij mannetje vanaf rugplaatje 3, bij vrouwtje vanaf achterrand van rugplaatje 4. Lengte 10-12 mm.

Verspreiding en vliegtijd

Palearctisch, van West-Europa tot in Japan. In Europa van Noord-Scandinavië en Schotland tot aan de Pyreneeën en van West-Europa tot in Europees-Rusland. Hoofdzakelijk een soort van bergen en heuvelland, hoewel ook in laagland wel populaties bekend zijn (REEMER 2000B). *Blera fallax* wordt in Engeland als bedreigd beschouwd en er is daar een speciaal soortbeschermingsplan opgesteld (ROTHERAY & MACGOWAN 2000, ROTHERAY ET AL. 2001).

In Nederland bekend van zes exemplaren afkomstig van drie vindplaatsen in Zuid-Limburg: een vrouwtje uit het Eysderbos (1986), een exemplaar (1989) en drie vrouwtjes (1995) op de Sint Pietersberg en een mannetje van de Riesenberg (1993) (VAN AARTSEN 1993, 1997, DELFOS 1988). Het is onduidelijk of dit zwervers zijn geweest of dat er sprake is van een Nederlandse populatie.

Het Nederlandse mannetje is gevangen op 16 mei, de vrouwtjes op 2 en 28 juni. Elders in Noordwest-Europa vliegt de soort van half mei tot half augustus (BALL & MORRIS 2000, TORP 1994, VERLINDEN 1991).

Blera fallax

Ecologie

De Nederlandse exemplaren zijn in gemengd bos gevonden. *Blera fallax* wordt in buitenlandse literatuur meestal geassocieerd met oud, natuurlijk naaldbos (ROTHERAY & MACGOWAN 2000, ROTHERAY & STUKE 1998, SPEIGHT 2004), maar er zijn diverse waarnemingen bekend uit loof- en gemengd bos.

Mannetjes vertonen territoriaal gedrag op en nabij stronken van dode naaldbomen. Ze zitten op zonnige plekje op de stronk en maken zo nu en dan korte vluchten, waarbij ze ook zweefgedrag vertonen. Ook vrouwtjes zijn vaak op of nabij dergelijke stronken te vinden. De soort bezoekt vooral bloeiende struiken, zoals braam, kers-soorten en Gelderse roos. Beide seksen zonnen vaak op bladeren van bomen en struiken.

De larven leven in natte, rottende holten in het oppervlak van de stronk van afgezaagde of omgevallen naaldbomen, waaronder in ieder geval grove den. Deze holten variëren in diameter van 2-30 cm en zijn meerdere jaren geschikt voor ontwikkeling van de larven (ROTHERAY & MACGOWAN 2000, ROTHERAY & STUKE 1998). In Zweden is een vrouwtje gevangen in een raamval bij een boomholte in een eik (pers. obs. J. van Steenis); dit zou kunnen betekenen dat het vrouwtje hier eitjes in wilde leggen.

Summary – Very rare. First record in 1986. In total six specimens from three locations, all in mixed forests.

Brachyopa Sapzweefvliegen

WR

Kleine tot middelgrote zweefvliegen (6-11 mm) die oppervakkig beschouwd meer op strontvliegen (Scathophagidae) en sommige echte vliegen (Muscidae) lijken dan op andere zweefvliegen, door zowel hun bouw (lange poten, lange vleugels) als kleuren. In Nederland komen, op basis van uiterlijke kenmerken, twee groepen *Brachyopa* voor: vier soorten met bruine zijden van de borststukrug en achterlijf en